

Elif KOÇ
Avukat, LLM

ZAMANAŞIMINA UĞRAMIŞ MEVDUAT ALACAKLARI

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BÖLÜM 1

GENEL OLARAK MEVDUAT SÖZLEŞMELERİ VE ZAMANAŞIMI KAVRAMI

I. MEVDUAT SÖZLEŞMESİ KAVRAMI, TANIMI, UNSURLARI, TARAFLARI, HUKUKİ NİTELİĞİ, TÜRLERİ VE SONA ERMESİ	5
A. Mevduat Kavramı ve Mevduat Sözleşmesinin Tanımı	5
1. Mevduat Kavramı	5
2. Mevduat Sözleşmesinin Tanımı.....	7
B. Mevduat Sözleşmesinin Unsurları.....	9
1. Halka Duyurulmak Suretiyle Para Kabul Edilmesi.....	10
2. Paranın Tevdi Edilmesi	11
3. Paranın Aynen İade Edilecek Olması.....	12
C. Mevduat Sözleşmesinin Tarafları	14

1. Mevduat Kabul Etmeye Yetkili Kuruluşlar.....	14
2. Hak Sahibi	17
D. Mevduat Sözleşmesinin Hukuki Niteliği.....	18
1. Hukuki Niteliği Hakkında Görüşler.....	18
a. Tüketim Ödücü (Karz) Sözleşmesi Görüşü.....	18
b. Usulsüz Tevdi (Misli Şeylerin Saklanması) Sözleşmesi Görüşü	21
c. Karma Sözleşme Görüşü	24
d. Kendine Özgü (Sui Generis) Sözleşme Görüşü.....	25
2. Görüşümüz.....	26
E. Banka Mevduat Sözleşmesi Türleri	28
1. Amacına Göre Mevduat Sözleşmesi Türleri.....	28
a. Tasarruf Mevduatı.....	29
b. Ticari Mevduat.....	30
2. Hesap Sahibine Göre Mevduat Sözleşmesi Türleri	30
a. Gerçek Kişi Mevduatı.....	31
b. Tüzel Kişi Mevduatı Sözleşmesi	31
3. Vade Türüne Göre Mevduat Sözleşmesi Türleri	32
a. Vadesiz Mevduat.....	32
b. Vadeli Mevduat	34
c. İhbarlı Mevduat.....	37
d. Birikimli Mevduat.....	37
4. Tasarruf Yetkisine Göre Mevduat Türleri.....	38
a. Bireysel Mevduat	38
b. Birlikte Mevduat	39
5. Para Cinsine Göre Mevduat Türleri	41
a. Türk Lirası Mevduatı.....	41
b. Yabancı Para Mevduatı.....	42
F. Mevduat Sözleşmesinin Sona Ermesi	42
1. Fesih Nedeniyle Mevduat Sözleşmesinin Sona Ermesi	43

2. Mevduat Sahibi ile Bankanın Anlaşmasıyla Mevduat Sözleşmesinin Sona Ermesi.....	43
3. Bankanın Mevduat Kabul Etme Faaliyetinin Sona Ermesi Sebebiyle Mevduat Sözleşmesinin Sona Ermesi.....	44
4. Zamanaşımı Sebebiyle Mevduat Sözleşmesinin Sona Ermesi.....	45
II. GENEL OLARAK ZAMANAŞIMI.....	45
A. Zamanaşımı Kavramı ve Zamanaşımına İlişkin Esaslar.....	45
B. Zamanaşımının Şartları.....	50
1. Alacağın Zamanaşımına Tabi Olması	51
2. Borcun Muaccel Olması.....	52
3. Zamanaşımı Süresinin Geçmiş Olması.....	53
C. Zamanaşımında Süreler	54
1. Zamanaşımı Süresinin Sözleşme İle Değiştirilememesi.....	57
2. Zamanaşımından Feragat Hususu.....	58
D. Zamanaşımının Durması ve Kesilmesi	61
1. Zamanaşımının Durması.....	61
2. Zamanaşımının Kesilmesi.....	63
E. Zamanaşımının Hüküm ve Sonuçları.....	67

BÖLÜM 2

BANKA HUKUKU ÇERÇEVESİNDE MEVDUATA UYGULANAN ZAMANAŞIMI

I. Mevduat Zamanaşımı Kuralının Özel Olarak Düzenlenme İhtiyacı.....	71
II. Türk Bankacılık Tarihinde Banka Mevduatına Uygulanan Zamanaşımı Süreleri.....	75
A. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu Öncesi Dönem	75
1. 2243 sayılı Mevduatı Koruma Kanunu Dönemi	75
2. 2999 ve 7129 Sayılı Bankalar Kanunu Dönemi.....	77

3.	3182 Sayılı Bankalar Kanunu Dönemi.....	79
4.	4389 Sayılı Bankalar Kanunu Dönemi	79
B.	5411 sayılı Bankacılık Kanunu Dönemi	80
III.	Mevduat Zamanaşımının Şartları	82
A.	Mevduat Sahibi Tarafından Hesap Üzerinde İşlem Yapılmamış Olması	83
B.	Son İşlem Tarihi Üzerinden On Senenin Geçmesi.....	86
C.	Mevduat Sahibine Bildirim ile İlan Yapılması	89
D.	Bildirim Yapılmış Olmasına Rağmen Mevduat Sahibi Tarafından Bankaya Başvurulmaması.....	93
IV.	6098 Sayılı Kanun'a Göre Genel Zamanaşımı ile 5411 Sayılı Kanun'daki Mevduat Zamanaşımı Arasındaki Farklar	94
V.	Zamanaşımına Uğrayan Alacağın Fon'a Devri İçin Yapılması Gereken Usul İşlemleri.....	97
VI.	Mevduat Zamanaşımı Süresinin İşlemeye Başlaması, Durması ve Kesilmesi	101
A.	Mevduat Zamanaşımında Sürenin İşlemeye Başlaması	101
B.	Mevduat Zamanaşımı Süresinin Durması.....	103
C.	Mevduat Zamanaşımı Süresinin Kesilmesi.....	105
VII.	İspat Sorunu	106
A.	Genel Borç İlişkilerinde Zamanaşımının İspatı.....	106
B.	Mevduat Zamanaşımının İspatı	107
VIII.	Özel Hususlar	111
A.	Küçükler Adına Açılan Mevduat Hesaplarına Uygulanan Zamanaşımı Süreleri.....	111
B.	Kasa Fazlası Paraların Durumu.....	112
C.	Vadeli Mevduat Hesapları.....	113
D.	Mevduat Hesabı Üzerinde İhtiyati Tedbir veya İhtiyati Haciz Bulunması	115
IX.	Mevduatın Zamanaşımına Uğramasının Sonuçları.....	116
A.	Mevduatın Fon'a Devri	117
B.	Mevduatı Talep Hakkının Sona Ermesi	120

1. Bankanın Ödeme Yaptığı İddiasını İspat Edememesi.....	121
2. Mevduatın Zamanaşımına Uğrayarak Fon'a Devredildiğinin İspatı	124
3. Sehven Yapılan Devirlerin İadesi	125
4. Devir Sürecinde Banka ile TMSF Arasındaki Durum	127
X. Mevduat Zamanaşımının Anayasal Çerçeve Değerlendirilmesi	131
SONUÇ	139
KAYNAKÇA	141